

În anul 49 î. Hr. Generalul Iulius Cezar, în fruntea Legiunii a XIII-a Gemina, a ajuns la malurile râului Rubicon, în nordul Italiei. O veche lege interzicea oricărei armate traversarea Rubiconului – râul de hotar între Italia și Galia cisalpină. Conform istoricului roman Suetonius, Cezar s-a oprit pentru o clipă, apoi a traversat râul, iar cuvintele rostite de el, Alea iacta est, au rămas în istorie. În urmă cu câteva zile Donald Trump a dat ordinul de lansare a 59 de rachete Tomahawk asupra unei baze aeriene din Siria, ca urmare a unui presupus atac cu gaz sarin asupra civililor, al regimului lui Bashar al-Assad. Prin acest gest militar Trump a traversat propriul Rubicon, însă urmările acestui gest sunt încă neclare. Zarurile sunt încă în aer pentru președintele american.

Decizia de a ataca Siria reprezintă o schimbare importantă în atitudinea lui Donald Trump, cel care în urmă cu patru ani, când în urma unui alt atac cu gaz sarin au fost uciși aproximativ 1400 de civili, îi transmitea fostului președinte Barack Obama (care se pregătea să ceară aprobarea Congresului pentru o intervenție în Siria): „NU ataca Siria, repară SUA!”

Atacul american asupra bazei aeriene siriene Al Shayrat a avut loc în timpul vizitei președintelui chinez Xi Jinping în SUA. Cu siguranță această nouă imagine a unui președinte dispus să acționeze a influențat conversația celor doi lideri, în special în ceea ce privește dosarul Nord Coreean. De asemenea, acest gest l-ar putea face pe liderul rus Vladimir Putin să regândească relația cu SUA, iar Iranul se va gândi de două ori înainte să amenințe din nou vasele americane staționate în Golf. Decizia președintelui Trump de a lansa cele 59 de rachete Tomahawk asupra bazei aeriene Al Shayrat, a fost rapidă și a avut un scop precis.

Prin acest gest SUA a trimis un mesaj clar președintelui Assad și aliaților săi: folosirea armelor chimice nu va mai rămâne nesancționată. Hotărârea lui Donald Trump de a scoate America din letargie și de a o transforma din nou în polițistul global, a fost pe deplin justificată, deoarece folosirea armelor chimice, chiar și între inamicii combatanți, este interzisă prin Convenția de la Geneva, din 1972. Însă, dacă acest gest a fost unul singular, izolat – iar declarațiile și (non)acțiunile în ceea ce privește Siria sunt absente până în momentul de față – nu face altceva decât să ne prezinte o Americă impulsivă, care acționează în funcție de starea de spirit a unui președinte imprevizibil, care acționează instinctual (Trump a declarat că a fost profund impresionat de pozele prezentate de către media) și care poate fi ușor provocat. Dacă acțiunea nu este dublată de strategia corespunzătoare, consecințele ar putea fi devastatoare.

„Dacă l-ai stricat îți aparține!” spunea Colin Powell după momentul Irak 2003. Este Donald Trump pregătit să administreze consecințele atacului asupra bazei aeriene siriene? Rămâne de

văzut, însă deocamdată nici o declarație care să ofere cel mai mic indiciu în acest sens nu a fost făcută.

Acțiunea militară punitivă executată la ordinul președintelui american a schimbat întreaga logică geostrategică a regiunii, Trump reușind deasemenea să marcheze de cel puțin patru ori dintr-o singură lovitură. În primul rând el a modificat întreaga agendă internă a presei, care în ultima vreme era concentrată asupra diverselor frământări din interiorul Casei Albe. Într-o perioadă extrem de tensionată, în care titlurile marilor publicații erau împărțite între demiterea lui Steve Bannon sau scandalul legat de Michael Flynn, prin lansarea celor 59 de rachete atenția publicului a fost deviată spre un alt subiect. În al doilea rând, președintele american a reușit să pună Federația Rusă într-o poziție sensibilă, deoarece aceasta, fie nu a reușit să ducă la îndeplinire sarcina pe care și-o asumase în 2013, de a supraveghea distrugerea tuturor depozitelor cu arme chimice din Siria, fie a știut că acestea mai există, dar nu a făcut nimic în acest sens. Al treilea punct marcat a fost în fața Chinei.

În urmă cu câteva luni, la întâlnirea de la Davos, liderul chinez declara că țara lui este pregătită să devină lider mondial, deoarece America pare a fi în stare de somnolență. În 6 aprilie, exact în momentul întâlnirii dintre cei doi lideri, America's First a luat o scurtă pauză, în timp ce savura desertul, pentru a salva lumea! Apoi, în al patrulea rând, Donald Trump a trimis un mesaj Uniunii Europene. În timp ce UE depune eforturi financiare considerabile pentru a susține ideea de apărare comună, Donald Trump a cheltuit, în aproximativ trei minute, 60 de milioane de dolari (prețul estimat pentru cele 59 de rachete lansate), făcând astfel ca ideea unei armate europene să pară un simplu joc Lego. Deci, la prima vedere, atacul lansat asupra bazei Al Shayrat pare a fi un succes total pentru președintele american.

Dar războaie au obiceiul de a evolua uneori în moduri neașteptate, datorită unor combinații între psihologie, politici interne și interacțiuni strategice. Donald Trump a trecut de acum Rubiconul său și trebuie să înțeleagă consecințele gestului său. Prin lansarea acelor rachete, administrația Trump și-a schimbat complet poziția față de președintele sirian Bashar Al-Assad – pe care îl considera până nu demult o problemă a poporului sirian. După atac, ambasadorul american la Organizația Națiunilor Unite, Nikki Haley, a declarat că “SUA sunt pregătite să facă mai mult (...) pentru înlăturarea lui Assad”. Însă, deocamdată, nici un plan în acest sens nu a fost făcut public. Astfel, ne întoarcem la ideea cu care am început acest articol – atacul asupra baze aerie siriene a fost pe deplin justificat, însă dacă el nu este dublat de o strategie, ar putea rămâne un simplu gest impulsiv, lipsit de orice semnificație.

Este cunoscut faptul că Donald Trump este mândru de gesturile sale impulsive, sau de faptul că se bazează pe instinct, lucru demonstrat atât în show-urile de televiziune cât și în afacerile

Siria – primul test de politică externă al lui Donald Trump

Written by Administrator

Sunday, 23 April 2017 22:20 - Last Updated Monday, 24 April 2017 00:04

imobiliare, însă acum Trump poartă haina prezidențială, iar jocurile amețitoare sau mișcările confuze nu sunt atribute ale excepționalismului american, care caracterizează politica externă americană. Nu atunci când o întreagă planetă stă cu ochii pe tine. Cu Donald Trump nimeni nu pare a ști exact ce urmează, iar acesta nu este neaparat un atu, deoarece tocmai caracterul imprevizibil îi poate crea neplăceri în viitor. Imprevizibilul poate deveni anticipabil.

Fără o continuare a atacului asupra bazei Al Sharyat, gestul președintelui american își va pierde însemnătatea în scurt timp, iar în urmă vor rămâne dialogurile de la distanță între Washington și Moscova, care își vor argumenta fiecare deciziile luate, fără ca nimic semnificativ să se fi schimbat în Siria. Între timp, Federația Rusă își va consolida sprijinul oferit regimului de la Damasc, iar administrația Trump va aștepta alt moment oportun (Coreea de Nord?) să reentre în prim plan. Însă comunitatea internațională așteaptă, dincolo de Rubicon, o explicație pentru ceea ce urmează. Încă nu este clar dacă atacul din 6 aprilie a fost un gest care va produce o schimbare semnificativă a liniilor de politică externă americană, sau a fost doar o schimbare de retorică.

Ioana-Nelia Bercean